

Київський національний університет культури і мистецтв

КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

	Назва практики	Педагогічна практика	
	Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий), PhD	
	Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
	Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
	Освітньо-наукова програма	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
	Форма навчання	денна	
	Адреса викладання	вул. Євгена Коновальця, 36	
	Кафедра, за якою закріплена педагогічна практика	Кафедра інформаційних технологій	
	Семестри	III-IV	
	Обсяг	Загальна кількість годин	90
		Кількість кредитів	3
		Практичні заняття	46
		Самостійна робота	44
		Форма звітності	Залік (IV семестр)
		Педагогічна практика (обов'язкова)	Педагогічна практика за спеціалізацією (обов'язкова)
Мова навчання	Українська		
Розробник	Новальська Т.В., Прокопенко Л.І.		
Контактна інформація	ibas.knukim@gmail.com		
Програма дисципліни	https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=		

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є одним з етапів професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності, який має за мету закріпити навички практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі. Педагогічна практика аспірантів Київського національного університету культури і мистецтв є обов'язковим компонентом освітніх програм усіх спеціальностей і рівнів для здобуття кваліфікації і набуття аспірантами професійних компетентностей згідно вимог стандартів вищої освіти.

Педагогічна практика аспірантів 2 року навчання освітньо-наукового ступеня – доктор філософії, 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», денної форми навчання є обов'язковим компонентом освітньої програми і невід'ємною важливою складовою навчального процесу.

Педагогічна практика передбачає оволодіння аспірантами сучасними формами, методами та навичками здійснення навчально-виховного процесу у ЗВО; набуття аспірантом професійних навичок та вмінь викладацької роботи; організації науково-методичної роботи та навчальної діяльності аспірантів; поглиблене опанування елементами науково-дослідницької діяльності, здійснення наукових досліджень та застосування отриманих знань в практичній діяльності.

Для проведення педагогічної практики призначається керівник практики від кафедри, який підпорядковується завідувачу кафедри і декану факультету.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою оволодіння аспірантами сучасними методами і формами організації науково-методичного та навчально-виховного процесів у вищій школі; закріплення та поглиблення професійних знань і вмінь у галузі їх майбутньої професійної діяльності; розуміння навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчальних дисциплін; формування уявлення про сутність викладацької роботи в цілому та порядок організації навчального процесу; формування у них на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах; виховання потреби систематично поновлювати свої знання, вести наукові дослідження та творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

У процесі проходження педагогічної практики аспіранти 2 курсу повинні оволодіти основами науково-методичної та навчально-методичної роботи: навичками структурування та психологічно грамотного перетворення наукових знань в навчальний матеріал, способами активації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, з різними способами та прийомами оцінювання навчальної діяльності у вищій школі.

Завдання педагогічної практики полягають у:

- ✓ ознайомленні аспірантів із структурою університету, організацією роботи Кафедри, законодавчим, нормативним та навчально-методичним забезпеченням її діяльності;
- ✓ закріпити та поглибити професійні знання і вміння практикантів-асистентів відповідно до навчальних планів та змісту програм навчальних

дисциплін, підготувати до якісного викладання спеціальних дисциплін та фахових методик у ЗВО;

- ✓ закріпленні та поглибленні професійних знань і вмінь практикантів-асистентів відповідно до навчальних планів та змісту програм навчальних дисциплін спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»;

- ✓ формуванні знань і уявлення про сутність викладацької роботи;

- ✓ ознайомленні із специфікою та сучасною методикою педагогічної діяльності під час пандемії;

- ✓ виробленні умінь організації основних форм навчання у вищій школі та застосування сучасних технологій і методик навчання;

- ✓ формуванні вмінь та навичок проведення навчальної та виховної роботи, враховуючи особливості організації різних форм та видів навчальної діяльності аспірантів;

- ✓ проведення практичних занять згідно затвердженого індивідуального плану педагогічної практики аспіранта;

- ✓ формуванні навичок педагогічного спілкування із викладачами та студентами;

- ✓ виробленні науково-дослідницького підходу до вирішення професійних проблем;

- ✓ розвитку творчого підходу до виконання професійних обов'язків;

- ✓ навчити здійснювати дидактичну й методичну обробку наукового матеріалу зі спеціальних дисциплін для перетворення його в матеріал для викладання;

- ✓ навчити використовувати у процесі викладання різні види контролю знань (тести);

- ✓ формувати вміння спостерігати та аналізувати навчальну роботу у ЗВО;

- ✓ поглибити у аспірантів любов до педагогічної професії, розвивати ініціативність і творчість, стимулювати прагнення поповнювати педагогічні знання,

- ✓ підготувати звіт про виконання програми педагогічної практики.

У результаті проходження практики аспірант повинен **знати**:

- ✓ організацію роботи Кафедри, законодавче, нормативне та навчально-методичне забезпечення її діяльності;

- ✓ сутність та специфіку викладацької роботи;

- ✓ специфіку та сучасні методики педагогічної діяльності;

- ✓ розуміння навчально-методичного та інформаційного забезпечення навчальних дисциплін, зокрема за профілем спеціальності;

- ✓ порядок організації навчального процесу;

- ✓ основні форми навчальних занять та специфіку підготовки навчально-методичних матеріалів;

- ✓ психолого-педагогічні аспекти комунікації з аудиторією.

Аспірант повинен **вміти**:

- ✓ розвивати аналітичні здібності у процесі підготовки до навчального процесу;

- ✓ використовувати сучасні методики викладання у вищій школі; аналізувати і планувати свою роботу як викладача;
- ✓ здійснювати навчальну роботу у ЗВО, враховуючи особливості організації різних форм та видів навчальної діяльності студентів;
- ✓ здійснювати дидактичну й методичну обробку наукового матеріалу з навчальних дисциплін для перетворення його в матеріал для викладання;
- ✓ організовувати навчально-педагогічну взаємодію із студентами для виконання поставлених завдань;
- ✓ здійснювати педагогічну комунікацію з аудиторією та розвивати особистісні педагогічні навички культури спілкування у рамках «викладач-студент»;
- ✓ здійснювати дидактичну й методичну обробку наукового матеріалу з навчальних дисциплін для перетворення його в матеріал для викладання;
- ✓ здійснювати особистісні педагогічні навички спілкування зі аспірантами;
- ✓ комунікувати з аудиторією у процесі професійної діяльності;
- ✓ спостерігати за навчальним процесом, вивчати особистість, колектив і середовище навчального закладу.

Під час проходження педагогічної практики аспіранти набувають таких компетентностей: предметних, що є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю; оволодівають передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та педагогічної діяльності і на межі предметних галузей (знання та розуміння); розробкою та реалізацією проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші завдання; набувають вміння критичного аналізу, оцінювання і синтезу нових ідей; спілкування у діалоговому режимі з аудиторією та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності.

Рекомендований план проходження педагогічної практики

№ п/п	Назва теми	Зміст роботи	Кількість один
1.	Організаційна зустріч із керівником педагогічної практики	Організаційна зустріч із керівником педагогічної практики та роз'яснення завдань практики: загальні настанови, ознайомлення з формами робочих і звітних документів, обговорення та затвердження тем навчальних занять і навчально-методичних розробок, які будуть проводити аспіранти за індивідуальним планом.	9,0
2.	Ознайомлення з кафедральною роботою	Ознайомлення зорганізацією роботи Кафедри, законодавчим, нормативним та навчально-методичним забезпеченням її діяльності. Ознайомлення з робочими навчальними планами і робочими навчальними програмами навчальних дисциплін; Ознайомлення із навчально-методичним забезпеченням навчальних дисциплін та підготовка нових навчально-методичних розробок щодо здійснення викладацької діяльності відповідно до напрямку дисертаційного дослідження аспіранта; Ознайомлення з основними напрямками наукової діяльності кафедри; Участь у роботі засідань кафедри.	9,0
3.	Науково-методична робота	Проаналізувати основні нормативні документи, що регламентують роботу кафедри, факультету та університету. Проведення практичних занять (або виконання іншого виду аудиторного та позааудиторного навчального навантаження) за профілем, який відповідає напрямку дисертаційного дослідження аспіранта Підготувати навчально-методичні матеріали до практичних занять і самостійної роботи з дисципліни; Розробити завдання для практичних занять з дисципліни; Розробити завдання для самостійної роботи з дисципліни; Розробити тести до рубіжного контролю з дисципліни Розробити тести до рубіжного контролю з дисципліни на вибір; Розробити тести до заліку з дисципліни на вибір; Розробити тести до іспиту з дисципліни на вибір; Відвідати лекційне заняття викладача; Взаємовідвідування аспірантами практичних занять.	9,5
4.	Самостійна робота	Самостійна робота аспіранта. Виконання індивідуальних завдань. Підготовка матеріалів практики.	44
5.	Підготовка до захисту результатів педагогічної практики	Підготовка до захисту результатів педагогічної практики, доопрацювання звітних матеріалів педагогічної практики.	9,5
6.	Підсумки	Підведення підсумків викладацької діяльності у напрямі дисертаційного дослідження аспіранта.	9,0
	Разом		90

План (порядок) проходження практики

1. Проведення інструктажу з охорони праці та техніки безпеки, з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог і забезпеченням протиепідемічних заходів, запроваджених на час карантину.
2. Ознайомлення з установами, організаціями, підприємствами, що визначені базами ознайомчої практики, проводиться за змішаною формою, що поєднує роботу аспірантів на базах практики з виходом на робоче місце та дистанційну (офлайн- та онлайн заняття).
3. З урахуванням епідемічної ситуації та специфіки процесів виконання тих чи інших видів робіт в умовах карантину за згодою керівника від бази практики (Кафедри) дозволяється встановлювати гнучкий адаптивний графік з превалюванням дистанційних форм роботи.
4. Складання індивідуального плану роботи.
5. Отримання та виконання індивідуальних завдань практики.
6. Ведення щоденника практики.
7. Збір, опрацювання та узагальнення практичного матеріалу практики.
8. Написання та оформлення звіту про проходження практики.
9. Характеристика аспіранта від керівника практики.
10. Захист-презентація (звіт) про проходження практики на випускаючій кафедрі.

ТЕРМІН ПРАКТИКИ

Педагогічна практика аспірантів 2 року навчання освітньо-наукового ступеня – доктор філософії, 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», денної форми навчання є обов'язковим компонентом освітньої програми і невід'ємною важливою складовою навчального процесу, проводиться впродовж 33 тижнів в кількості 90 годин: III семестр з 20.01.2020 по 07.06.2020 – протягом 20 тижнів (перший період); IV семестр з 07.09.2020 по 06.12.2020 – протягом 13 тижнів (другий період).

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ БАЗ ПРАКТИКИ

З метою надбання аспірантами найбільш повної поінформованості про бази практики, їх структуру, діючу систему управління та роботу окремих підрозділів, програмою практики передбачено такі бази практики:

1. Донецький національний університет імені Василя Стуса
2. Київський національний університет культури і мистецтв.
3. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
4. Одеський національний політехнічний університет
5. Харківська державна академія культури.

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, НЕОБХІДНИХ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1. Програма практики.
2. Графік проходження практики.
3. Індивідуальний план практиканта.
4. Щоденник практики (звітність за кожен день практики).
5. Письмовий звіт про практику.
6. Характеристика аспіранта від керівника практики.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТАЕСТS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для іспиту	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
84–89	B	добре	
74–83	C		
66–73	D	задовільно	
61–65	E		
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про вищу освіту: Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> .- Назва з екрану.
2. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>. - Назва з екрану.
3. Положення про педагогічну практику аспірантів у Київському національному університеті культури і мистецтв// Режим доступу: URL:http://knukim.edu.ua/wp-content/uploads/norm_documents/poloshenya_aspirant/poloszhennya_pro_pedagogichnu_praktiku.pdf
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 року № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2». <URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2020-п#n8>
5. Про затвердження Положення про проведення практики аспірантів <URL:zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>
6. Про внесення змін до Положення про проведення практики . <URL:ua-info.biz/legal/baseyi/ua-rmtsgu.htm>
7. Андрущенко В. Глобальні тренди розвитку освіти XXI століття/ В. Андрущенко // Вища освіта України. – 2019. – № 3 (74). – С. 5-14.
8. Антюшко Д. Метод асоціативного мислення в освіті :[проаналізовано сутність, роль і значення застосування асоціацій вінтелектуальній діяльності людини. Визначено основні перевагиімплементації цього методу у закладах освіти, зокрема вищої]/ Д. Антюшко, Е. Прус // Вісник Київського національноготорговельно-економічного університету. – 2018. – № 5 (121). –С. 138-146
9. Винничук Р. Інноваційні підходи до мотивації студентів поколінняZ : [особлива увага приділена гейміфікації та діджиталізаціїнавчального процесу, а також структурні подання інформації]/ Р. Винничук // Вища школа. – 2020. – № 1 (186). – С. 72-79.
10. Винничук Р. Технології розвитку комплексу цінностей магістрівгуманітарної галузі у процесі професійної підготовки / Р. Винничук// Вища школа. – 2019. – № 12 (185). – С. 112-119
11. Вовдюк Л. В. Сучасні інтерактивні методи проведення занять :[розглянуті метод мозгової атаки, "круглий стіл", дискусія,ситуаційний аналіз, метод "кейс-стаді", робота в малих групах, метод"займи особисту позицію", тренінг, прес-метод, "мікрофон", "колоїдей"] / Л. В. Вовдюк // Безпека життєдіяльності. – 2018. – № 2. – С. 11-14.
12. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с. // Режим доступу: <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf> . – Назва з екрану.
13. Дистанційна вища технічна освіта в умовах карантину/ Г. Козлакова, Б. Сусь, О. Коваленко та ін. // Вища освіта України. –2020. – № 2 (77). – С. 67-74.
14. Зеленов Є. Педагогічні основи планетарного виховання студентської молоді / Євген Зеленов // Вища школа. – 2008. – № 12. – С. 62–78

15. Куліненко Л. Освіта як чинник формування громадянських якостей особистості / Л. Куліненко // Вища освіта України : теорет. та наук.-метод. часоп. – 2013. – № 2. – С. 33–39.
16. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2009. – 206 с.
17. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів : підручник / Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удалова. – К., 2007. – 325 с.
18. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – Київ: ВД „Професіонал”, 2004. – 216 с.
19. Колесников О.В. Основи наукових досліджень: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2011. - 150 с.
20. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2005. – 128 с
21. Міщенко Н. І. Соціально-педагогічний супровід особистісно-професійного розвитку майбутніх фахівців засобами студентської субкультури / Н. І. Міщенко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2012. – № 2. – С. 78–84
22. Наумова В. Ю. Розвиток професійної компетентності викладачів вищої школи в умовах формальної і неформальної освіти [Електронний ресурс] // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. - 2016. - Вип. 1. - С. 40-45. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/OD_2016_1_7
23. Олійник І.В. Педагогічна практика: програма та методика реалізації: навчально-методичний посібник / І.В. Олійник. – Дніпро: університет імені Альфреда Нобеля, 2019. – 136 с. _ Режим доступу: <https://webcache.googleusercontent.com/search>
24. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів . К.: Центр учбової літератури, 2019. 472 с.
25. Пащенко М.І. Педагогіка: навчальний посібник / М.Ш. Пащенко, І.В. Красноштан. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 228с.
26. Степанов О. М., Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2005. – 520 с.
27. Кузьмінський А. І. Педагогіка у запитаннях і відповідях : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – Київ : Знання, 2006. – 311 с.
28. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / А. І. Кузьмінський. – Вид. 2-е, стер. – Київ : Знання, 2011. – 486 с.
29. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – Вид. третє, перероб. і допов. – Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2013. – 230 с
30. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. посіб. / М. М. Фіцула // Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/library_files/412096.pdf . – Назва з екрану.
31. Шапран О. І., Новак О. М. Педагогіка вищої школи : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький (Київ.обл.) : Домбровська Я.М., 2018. 280 с. – Режим доступу: <http://webcache.googleusercontent.com/search>